

FIȘA DISCIPLINEI

TERAPII ȘI ACTIVITĂȚI ASISTATE DE ANIMALE (PMR2229)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Psihopedagogie Specială
1.5 Ciclu de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Management, Consiliere și Asistență Psihopedagogică în Instituțiile Incluzive

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Terapii și activități asistate de animale / PMR2229						
2.2 Titularul activităților de curs	Alina-Simona Rusu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Alina-Simona Rusu						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Obligatoriu (DS)

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 seminar	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					38
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Parcurgerea bibliografiei indicate pentru fiecare curs
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Parcurgerea bibliografiei indicate pentru tematica specifică a seminarului

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea metodelor de cercetare științifică de tip <i>evidence-based</i> în domeniul interacțiunii om-animal (IOA), cu accent pe terapiile și activitățile asistate de animale. • Abilitatea de accesare a surselor științifice (inclusiv a surselor de instrumente standardizate) în ceea ce privește modelele și variabilele utilizate în literatura de specialitate a domeniului. • Abilități de prezentare în manieră aplicativă a unor teme asociate disciplinei (ex. elaborarea unui program – studiu de caz – de încorporare a activitatilor asistate de animale pentru persoane dintr-o categorie specifică în ceea ce privește nevoile speciale).
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Abilități de analiză critică a unor articole științifice recomandate. • Abilități de analiză a aplicabilității modelelor prezentate în formarea profesională și înțelegerea comportamentului animal și uman, în direcția optimizării interacțiunii om-animal (cu referire la posibilitățile de eficientizare a dinamicii și rezultatelor proceselor terapeutice și educaționale) și creșterea calității vieții umane și animale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Oferirea unui corpus de noțiuni teoretice de conștientizare a valorii terapeutice și formative (educaționale) a interacțiunilor pozitive om-animal în îmbunătășirea unor aspecte semnificative ale calității vieții umane și animale. • Implementarea cunoștințelor teoretice în planificarea intervențiilor de tip AAA/TAA pliate pe nevoile unor categorii specifice de persoane.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptualizarea legăturii om-animal din perspectiva etologiei aplicate și abordării științifice (<i>research-informed</i>); • Conștientizarea semnificației interacțiunilor om-animal (IOA) în dezvoltarea psiho-socială umană – aplicabilitate în programe de dezvoltare a unor abilități

	<p>din diverse domenii funcționale (fizic, emoțional, cognitiv, social).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oferirea bazelor teoretice de înțelegere a mecanismelor intervențiilor asistate de animale (IAA) în contextul încorporării acestora în procesul terapeutic și educațional, precum și a implicării civice.
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Abordarea istorică a valorii relației om-animal în evoluția speciei umane Animalele ca agenți ai socializării și dezvoltării comportamentale, cognitive și emoționale umane;</p> <p>Contextele psiho-sociale ale emergenței TAA/AAA (incluse în conceptul umbrelă intervenții asistate de animale – IAA).</p> <p>Definiții de lucru și stabilirea diferențelor și asemănarilor dintre TAA (terapia asistată de animale) și activitățile asistate de animale (AAA).</p>	<p>Power-Point și prezentarea platformelor IAA din România (ex. Teranima, pagina ZIOA, etc.) și internaționale (ex. Pet Partners, Family Dog Project).</p>	
<p>2. Utilizarea animalelor ca agenți terapeutici Programe IAA instituționale și non-instituționale pentru subiecți din diferite clase de vârstă și categorii specifice de nevoi speciale.</p> <p>Considerații etice pentru subiecții animal și umani în interacțiunile de tip TAA/AAA.</p> <p>Screeningul pre-TAA (criterii de includere și excludere).</p> <p>Introducerea conceptului One Health (o singură sănătate).</p>	<p>Power-Point și film Pet Partners (Delta Society).</p>	
<p>3. Evaluarea cunoștințelor de comportament animal în faza pregătitoare programelor TAA Forme de atașament și relații interindividuale mediate afectiv intra- și inter-specific la animale;</p>	<p>Power-point și film (Jennifer Barroll – free access 5-parts movie Animal Assisted Therapy for Autistic Children) Exemple de pregătire și evaluare a câinilor pentru programele de tip IAA.</p>	

<p>Metode etologice de cuantificare a interacțiunilor sociale între animale și cele de tip heterospecific (om-animal).</p> <p>Prezentarea unor studii experimentale privind interacțiunile pozitive om-animal și corelate psiho-fiziologice ale efectelor IOA.</p>	<p>Invitație expert în dresaj canin</p>	
<p>4. Dimensiunea temporală a interacțiunii om-animal asupra sanatații fizice și mentale</p> <p>Efecte de scurtă durată ale observării directe explicite și implicite ale animalelor, precum și ale interacțiunii cu animalele;</p> <p>Efecte fizice, fiziologice și psiho-sociale de lungă durată (deținerea animalelor de companie).</p>	<p>Power-point</p> <p>Vizită la Centrul de terapie și activități asistate de animale Descoperă Natura</p>	
<p>Beneficii psiho-sociale ale interacțiunilor cu animale</p> <p>Efectele IAA în socializare, motivație și mobilizarea atenției.</p> <p>Mecanisme ale schimbării (teoria biofiliei, efectul sincronizării emoționale – hormoni și neurotransmițători implicați, teoria beneficiilor mutuale).</p>	<p>Power-point</p> <p>Analiza a 2-3 studii publicate în cadrul proiectelor în domeniu aflate în derulare sau derulate în cadrul Departamentului de Psihopedagogie Specială.</p>	
<p>Variația inter-individuală a răspunsurilor umane față de animale</p> <p>Istoria personală a experienței cu animale;</p> <p>Evaluarea atașamentului și compatibilității om-animal (atitudini față de animale, nivel de antropomorfizare, nivel de implicare responsabilă, etc.)</p>	<p>Power-point</p>	
<p>Înțelegerea comportamentului animal individual și specific-de-specie în relație cu TAA/AAA</p> <p>Selectarea/includerea animalului în IAA (câini, pisici, cai, delfini, păsări, rozătoare, pesti, reptile);</p>	<p>Power-point</p> <p>Vizită la Vivariul UBB</p>	

<p>Conștientizarea problemelor specifice interacționale și stabilirea standardelor etice de interacțiune față de fiecare specie sau rasă.</p>		
<p>Linii-ghid și standarde în pregătirea și includerea animalelor în TAA/AAA Istoria personală și specifică-de-specie a animalului (ex. temperament versus atitudine, literatura de specialitate referitoare la specie, informațiile din medicina veterinară etc.);</p> <p>Dezvoltarea și aplicarea standardelor în includerea animalului în IAA (încredere, predictibilitate, comportament afectiv, control și comunicare cu beneficiarul).</p>	<p>Power Point</p> <p>Film – exerciții cu echipe de terapie asistată de câini (invitați).</p> <p>Participare la program demonstrativ de agilitate (opțional).</p>	
<p>Direcții de asigurare a calității TAA/AAA Tipuri de furnizori TAA (voluntari, asistenți și experți TAA/AAA, persoane deținătoare de animale de companie compatibile cu TAA/AAA).</p> <p>Contextul terapeutic (vizite periodice, companie continuă)</p> <p>Elemente de management a riscului zoonotic în IAA.</p>	<p>Film – exerciții</p> <p>Invitație expert veterinar.</p>	
<p>Design-ul și implementarea programelor TAA în instituții incluzive</p> <p>Modelul Green Chimneys (fermele terapeutice și de reabilitare umană și animală);</p> <p>Evaluarea eficienței programelor TAA în context psihopedagogic (analiza statistică și interpretarea datelor).</p>	<p>Power-point și film (Pet Partners Organization).</p>	
<p>Dezvoltarea atitudinilor optime față de animale prin interacțiunea cu animalele în captivitate (metoda Companionable Zoo).</p>	<p>Power-point și film (Pet Partners Organization).</p>	
<p>Programe IAA de tip „in home“, „Healthy Pets, Healthy People“, „Reading to Dogs“, educația ecologică prin adopții de animale, programe de tip Humane Education, campanii de conștientizare a deținerii responsabile a animalelor de companie (ex. Ziua Interacțiunii Om-Animal).</p>	<p>Power-point și film</p>	

<p>Rolul animalelor de companie în dezvoltarea individuală: Implicații ale ipotezei biofiliei Animalele - categorii semnificative ale dezvoltării timpurii cognitive, perceptuale, rolul lor în dezvoltarea limbajului, a abilităților sociale, etc.</p>	Power-point	
<p>Abuzul față de animale: Consideratii etice și preventie. Rolul programelor educaționale în domeniul interacțiunii om-animal.</p>	Power-point	
<p>Bibliografie orientativa:</p> <p>Fine, A, ed. (2000). <i>Handbook of animal-assisted therapy</i>. NY: Academic Press.</p> <p>Delta Society (Pet Partners) – resources: http://www.petpartners.org/</p> <p>Family Dog Project: https://familydogproject.elte.hu/</p> <p>Expresia emoțiilor la om și animale (Charles Darwin): http://darwin-online.org.uk/content/frameset?pageseq=1&itemID=F1142&viewtype=text</p> <p>Rusu A.S. (Ed.), 2008. <i>Interacțiunea Om-Animal: Elemente de etologie aplicată și terapie asistată de animale</i>. Presa Universitară Clujeana. ISBN 978-973-610-838-9. 150 pagini. <i>(materialul va fi oferit studenților în format pdf)</i></p> <p>Rusu, A.S. (Coord.), (2017). <i>Interacțiunile asistate de animale. De la cunoștințe interdisciplinare la practică</i>. Editura Presa Universitară Clujeană. ISBN 978-606-37-0284-6. 189 pagini. Acces online: http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2158.pdf</p> <p>Link spre proiect de cercetare (Director Alina S. Rusu): https://humananimalforautism.wordpress.com/</p>		
8.2 Lucrări practice	Metode de predare	Observații
Metode de cercetare în etologie (1) – identificarea secvențelor și posturilor comportamentale, alcătuirea lanțurilor de secvențe și a etogramelor	Power-point	
Metode de cercetare în etologie (2) – focal animal sampling, matrice de tranziție, bugetarea activității, codarea secvențelor comportamentale.	Power-point, înregistrări video	
Identificarea subiectelor de studiu pentru proiectul de finalizare a cursului (observare, experiment)	Power point, întrebări deschise	
Indicatori comportamentali și fiziologici ai stării de bine la animale (în contextul interacțiunilor pozitive om-animal)	Power point Analiza a 2 articole publicate în cadrul proiectelor derulate	

	în Departamentul de Psihopedagogie Specială (https://humananimalforautism.wordpress.com/)	
Tehnici de îmbogățire comportamentală centrate pe starea de bine a animalelor	Power point, vizită la Vivariul UBB	
Introducere în elemente de dresaj de tip întărire pozitivă	Power Point, exerciții demonstrative cu expert în dresaj canin	
Instrumente de măsurare a atitudinilor față de animalele	Power Point	
Interpretarea rezultatelor chestionarelor de măsurare a atitudinii față de animalele de companie în contextul optimizării interacțiunii om-animal	Power Point, analiză de articole publicate în cadrul proiectelor de cercetare derulate în Departamentul de Psihopedagogie Specială	
<p>Bibliografie:</p> <p>Measuring behavior: http://college.holycross.edu/faculty/kprestwi/behavior/e&be_notes/E&BE_ethograms.pdf</p> <p>Animal Behavior Net Resources: http://animalbehaviour.net/AnimalTraining.htm</p> <p>Delta Society (Pet Partners) – resources: http://www.petpartners.org/</p> <p>Link spre proiect de cercetare (Director Alina S. Rusu): https://humananimalforautism.wordpress.com/</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Cursul oferă informații cu aplicabilitate în formarea profesională în domeniul psihopedagogiei speciale. • Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (http://www.rncis.ro) • Clasificarea Ocupațiilor din România (http://www.mmuncii.ro/)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Utilizare limbaj specific disciplinei și referințe bibliografice de tip <i>evidence-based</i> .	Examen sub formă de portofoliu (cu susținere orală) – prezentarea unui proiect privind dezvoltarea unui program TAA/AAA pentru o categorie la	70%

		alegere de nevoi speciale.	
10.5 Seminar/laborator	Abilitate de sumarizare și prezentare a informațiilor sub forma unui poster	Realizarea unui poster de conștientizare a beneficiilor psiho-sociale și/sau fizice ale interacțiunilor pozitive om-animal pentru persoanele cu nevoi speciale (și familiile acestora).	30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Abilitatea de planificare, documentare și realizare a unei activități structurate de tip TAA/AAA. • Abilitatea de analiză critică a articolelor de specialitate. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs
Conf Dr. Abil. Alina Rusu

Semnătura titular de seminar
Conf Dr. Abil. Alina Rusu

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament